

ZOEKTOCHT NAAR JUISTE MELKKOE VOOR JUISTE SYSTEEM

Op het Teagasc Moorepark in Ierland wordt allerhande onderzoek gedaan naar de juiste melkkoe voor het juiste systeem. In Ierland betekent dat een systeem van afkalven in het begin van het jaar en maximaal grazen op de weide. Men zoekt onder meer uit in welke mate vrij robotverkeer met dit systeem kan worden gecombineerd. Een ander onderzoek spitst zich toe op de melkveestapel van de volgende generatie. – *Diane Schoonhoven, landbouwconsulent Boerenbond*

De onderzoekers en adviseurs van het Teagasc Moorepark zijn het erover eens dat het systeem van koeien die in het voorjaar in groep afkalven en vervolgens gedurende het seizoen maximaal op de weide grazen het meest rendabele systeem is om in Ierland melkkoeien te houden. Alleen als de melkprijs goed is, kan het rendabel zijn om aangekochte producten aan de koeien te vervoederen. Maar omdat Ierland zelfs graan voor veevoeding moet importeren, is dit systeem bij een lage melkprijs niet interessant. Omdat hier gedurende 9 maanden per jaar steeds voldoende gras groeit vanwege de hoge regenval en het zachte klimaat, is het al snel rendabel om koeien te melken in het traditionele begrazings-systeem, ook al bedraagt de melkproductie minder dan 5000 l per koe. Zelfs bij de huidige lage melkprijzen houdt de gemiddelde Ierse melkveehouder zo nog een inkomen over.

Vrij robotverkeer

Momenteel neemt Moorepark deel aan het Europese project 'Autograssmilk' dat onderzoekt hoe weidegang het beste kan worden gecombineerd met een melkrobot. Hierbij wordt voor 80 koeien gebruik gemaakt van één melkrobot met vrij koeverkeer. De beschikbare kavel van ongeveer 25 ha wordt verdeeld in 3 grote blokken die weer zijn onderverdeeld in kleine perceeltjes. Eén blok wordt gebruikt voor de nacht, een ander blok vanaf de voormiddag tot halverwege de namiddag en het laatste blok in de tweede helft van de namiddag en de avond.

.....
**Onderzoeken zijn nuttig,
maar van elkaar valt ook
heel wat te leren!**
.....

Een koe die in de voormiddag vanuit het 'nachtblok' naar de robot gaat, mag na haar robotbezoek door naar een nieuw perceel in het blok voor de eerste helft van de dag. Als ze dan in de voormiddag weer naar de robot gaat, wordt ze teruggestuurd naar hetzelfde perceel. Maar als ze pas in de avond gaat, mag ze naar een nieuw perceel in het 'avondblok'. Op die manier worden koeien gemotiveerd om de robot te bezoeken, maar niet te dikwijls. Aan het begin van het jaar, als alle melkkoeien afkalven, is het belangrijk om precies genoeg gras op het juiste perceel aan de koeien die gemolken worden aan te bieden om hen zo het systeem aan te leren. Dit aanleren zorgt in de periode februari-mei voor de nodige stress, maar als de koeien het eenmaal kennen verloopt het systeem vanaf juni zeer vlot tot het einde van het jaar, het moment waarop alle koeien in groep worden drooggezet. Tijdens de lactatiepiek kan

de melkproductie per robot oplopen tot 1700 l per dag! In deze piekperiode mogen de koeien driemaal per dag gemolken worden, maar in de praktijk wordt een koe gemiddeld 1,8 keer per dag gemolken. Moorepark verricht momenteel onderzoek naar de optimale melkproductie per robot en bekijkt daarbij bijvoorbeeld of het aantal toegestane melkingen naar beneden moet worden bijgesteld of dat meer koeien op de robot moeten worden gezet om zo meer liters per melkrobot te melken.

De koeien krijgen ook krachtvoer in de melkrobot. Deze hoeveelheid is afgestemd op de grasgroei en melkproductie. Tot eind april krijgen de koeien maximaal 3 kg krachtvoer per dag, tijdens het eerste robotbezoek wordt hier 85% van gegeven, tijdens het tweede robotbezoek de resterende 15%. In de zomerperiode krijgen de koeien maximaal 0,5 kg krachtvoer per dag, ze moeten dan maximaal zelf grazen. Door in de melkrobot nog wat krachtvoer bij te geven, blijven de koeien rustig waardoor ze snel kunnen worden aangehangen.

De onderzoekers van Moorepark zijn van mening dat het melken met een melkrobot ook in een intensief begrazingssysteem werkbaar is en voordelen kan hebben op het gebied van arbeid. Wel is een goed management nog belangrijker dan wanneer met een traditioneel melksysteem wordt gemolken; maar zaken als vruchtbaarheid en een afgestemd grasaanbod moeten perfect in orde zijn, wil robotmelken werken!

Melkveestapel van de volgende generatie

In Ierland wordt veel gebruik gemaakt van Holsteinkoeien, in het verleden werden koeien geselecteerd op melkproductie, maar daardoor bleven de vruchtbaarheidsresultaten achter. Dat is opmerkelijk, want in het Ierse systeem – waarbij koeien elk voorjaar moeten afkalven – is het net zeer belangrijk dat een koe een tussenkalftijd heeft van ongeveer één jaar. Sinds enkele jaren maakt men steeds vaker gebruik van genoomselectie. Hierdoor blijken veel koeien op papier over veel goede eigenschappen te beschikken. Moorepark kijkt of de koeien in werkelijkheid zo goed presteren als hun genetische aanleg doet vermoeden. Het doel van dit onderzoek is om werk te maken van de 'melkveestapel van de volgende generatie' (*next generation dairy herd*). Hiertoe werden 90 melkkoeien van ongeveer 70 verschillende bedrijven op Moorepark samengevoegd tot één veestapel, om maximale geneti-

sche diversiteit samen te brengen. De dieren zijn allemaal onderzocht en vrij van IBR, BVD, salmonella, neospora, para-tbc en leptospirose. Met deze veestapel wordt er verder geselecteerd, waarbij de gebruikte index voor 40% gebaseerd is op vruchtbaarheid, voor 40% op melkproductie (zowel liters als gehalten) en voor 20% op overige zaken. Naast deze veestapel van 90 melkkoeien is een controlegroep van 45 koeien aanwezig om te vergelijken of de vooruitgang in de 'melkveestapel van de volgende

afkomstig zijn, kunnen worden ingezet in het nationaal fokkerijprogramma van Ierland.

Discussiegroepen

Om de resultaten van alle onderzoeken dicht bij de melkveehouders te krijgen en om maximaal interactie te hebben met de melkveehouders waarvoor onderzoek gedaan wordt, maakt Teagasc veel gebruik van discussiegroepen. Ongeveer 85% van de Ierse melkveehouders neemt deel aan zo'n discussiegroep. Deze

Moorepak neemt deel aan het Europese project 'Autograssmilk' dat onderzoekt hoe weidegang het beste kan worden gecombineerd met een melkrobot. Hierbij wordt voor 80 koeien gebruik gemaakt van één melkrobot met vrij koei-verkeer.

generatie' toeval is of niet. Daarnaast wordt de veestapel in 3 verschillende productiesystemen gehouden. Deze beweidingssystemen verschillen in de mate waarin het gras van het perceel gegeten wordt (lengte na begrazing van het gras is 3,5 of 4,5 cm) en in de mate dat krachtvoer wordt bijgevoerd. Uit de eerste resultaten blijkt dat er geen verschil is tussen beide veestapels wat het beweidingssysteem betreft. Wel blijkt de melkveestapel van de volgende generatie inderdaad significant beter te scoren op vet- en eiwitgehalte, maar niet op bijvoorbeeld celgetal. Vooral veelbelovend is het grotere percentage koeien dat bij de eerste inseminatie drachtig is binnen de nieuwegeneratiekoeien en dat er minder rietjes per dracht nodig zijn. Deze resultaten tonen aan dat het mogelijk is om maximaal in te zetten op het benutten van het aanwezige genetisch potentieel om zodoende de bedrijfsresultaten te verbeteren. Stieren die uit deze veestapel

groepen worden begeleid door een tachtigtal melkveeadvisers. Elke discussiegroep bestaat uit ongeveer 20 deelnemers en komt maandelijks bij elkaar! Bedrijven betalen hiervoor 500 euro per jaar. In deze groepen wordt er niet alleen gediscussieerd, men vult er bijvoorbeeld ook gezamenlijk de verzamelaanvraag in. Uiteraard wisselen melkveeouders tijdens deze bijeenkomsten onderling de nodige informatie uit. Onderzoeken zijn nuttig, maar van elkaar valt ook heel wat te leren! ■

[Dit artikel kadert in een reeks die de rundveeconsulenten van de themagroep Rundvee maken naar aanleiding van een studiebezoek aan de melk- en vleesveehouderij in Ierland.](#)